

Stajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krona, za pol in četrt leta razumno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računajo naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnštvo se nahajata v Ptujju, gledališko poslopje števe 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubiti!

Kmečki stan, spročen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak terek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Stev. 41.

V Ptujju v nedeljo dne 8. oktobra 1911.

XII. letnik.

Italijansko-turška vojska.

V zadnji številki že smo izrazili bojazen, da se bo v daljni Afriki zapričela krvava igra. In res, komaj je zapustil naš list tiskarno, ko je že prišla novica, da je med Italijo in Turčijo vojska napovedana. Tako dolgo se je zamoglo evropski mir obdržati in zdaj nakrat so zopet pričeli kanoni pokati in črni oblaki so zatemnili politično obzorje. Vojska, ki se je zdaj med Italijo in Turčijo pričela, ima popolnoma poseben značaj. Podobna je roparskim vojskam, ki so jih včasih vodili francoski kralji, da bi povečali moč države. Brez vsacega pravnega utemeljevanja je Italija to vojsko pričela. Evropske velevlasti se trudijo, da bi prepričali Maroko ne sprejme nevarnih oblik, čeprav je Francoska prav osebno nastopala in Nemčiji grozila. V tem trenutku pa, ko je svet veselo pozdravljal zametek mirnejših razprav, raztegnila je Italija svojo roko nad afričansko provinco Tripolis, ki je bila doslej pod sultanovo krono. Ošabno brezobzirno je Italija zahtevala od Turčije, da naj to deželo Tripolis ednostavno odstopi, da naj mirno gleda, kako jo vtakne Italija v svoj žep. Samoumevno je, da se turška vlada temu ni mogla pokoriti. Italijanski "ultimatum", ki je zahteval tekom 24 ur odgovor, spada med brutalnejše spise, kar jih pozna svetovna zgodovina. Seveda je Turčija laško zahtevo odločno zavrnila in tako je pričela borba. Največja nevarnost pa tiči v tem, da se bo bojni ogenj zanesel tudi v sosedne države. Tako je n. pr. prav mogoče, da bode skučala Italija zasedati tudi turško provinco Albanijo, v kateri se itak že zopet poraja uporno gibanje. Ta slučaj pa bi moral izzvati odpor Avstro-Ogrske, ki je jako interesirana na Albaniji in ki bi bila potem bržkone prisiljena, da poseže z orožjem vmes. Tako se zna torej politični razvitek vsak trenutek tako zasukati, da pride i Avstro-Ogrska v vojsko.

Kar se tiče dosedanega položaja v boju med Italijo in Turčijo, smo stvar deloma že poznali. Italija ima izborna vojna mornarico, katere šliko prinašamo tudi v današnji številki "Stajerc". Proti tej mornarici seveda ne more turška mornarica nastopiti; kajti ta obsega le starejših parnikov, ki so jih Turki svoj čas v Nemčiji nakupili. Pri prvi morski bitki bi torej turško brodogojstvo bilo uničeno. Vsled tega je tudi gotovo, da bode Italija tripoličansko obalno regijo takoj z lahkoto zasedla. Turčija ima namreč le par manjših trdnjav, katerih posadke se bodo sicer do zadnjega moža držale, a ki bodo vendar kmalu v potokih krvi premagane. Tudi potem začne za Italijo šele najhujše delo. Najprej potoviti kos zemlje ob morju meji v Tripolisu namreč široka dežela, ki obstoji večinoma iz puščav in na kateri živijo na eni strani potomci turških janičarjev, na drugi pa divji nomadi Arabcev. Turški duhovniki razvili so veličansko hujskanje in proglasili "sveto vojsko" proti krščanskim Italijanom. Arabci, ki so tako priročni na konjih rojeni, se bodejo vedno umikali in zopet vedno pojavljali. Sovražnik je to, ki ga ni mogoče ubiti, ni mogoče prijati in ki ti vendar vedno pride donša. Ta boj zna leta trpeti in ne bode

nikdar s končno zmago končal, kajti muhamedanski upor se bode vedno in vedno zopet pojavljal. Italijani so že pred leti z vojsko proti abesinskemu Meneliku hude poraze doživeli in ti porazi se bodejo zdaj zopet ponovili. Na ta način torej ne stoji stvar za Italijo posebno ugodna. Poleg tega se mora premisliti, da ima Turčija armado, ki se jo hudo podcenjuje. Turško armado so skozi leta vzgojevali nemški oficirji in jo s tem dobro pripravili.

Velevlasti se trudijo, da bi zabranili razširjenje boja na druge države. Ali to bode vsled znanih balkanskih razmer skoraj nemogoče. V naslednem podamo najvažnejša poročila, v kolikor zanimajo širšo javnost in bode mo tudi zapnaprej vojsko z vso vneto zasledovali!

Armada in mornarica.

Vojska je zadela Turke sredi v reorganizaciji svoje armade. Turčija ima 7 armadnih kôrov v Evropi in 7 v Aziji. Poleg tega 3 samostojne divizije v Evropi in 1 v Aziji. Skupno ima torej Turčija 14 kôrov in 5 divizij. Vsak kôr skoraj ima 3 divizije, vsaka divizija 3 regimente s 3 batajloni in 1 lovskim batajlonom. Poleg tega ima vsaka divizija eno kompagnijo infanterije na konjih, en regiment poljske artiljerije in vsak regiment eno kompagnijo z mašinskimi puškami. Turški vojak je izredno pogumen, utrjen, trezen in vbojliv. Že v raznih vojskah so turški vojaki svoj pogum dokazali in bodejo to gotovo tudi sedaj storili.

Mornarico ima seveda Italija boljše. Italija šteje modernih bojnih parnikov in pancerskih križaric: 1 za 9.833 ton, 2 za 10.118 ton, 2 za 9.800 ton, 3 za 7.350 ton; nadalje 2 pancerski križarici za 6.500 ton, 7 starejših pancerskih parnikov, 11 križaric, 9 torpedovskih čolnov, 23 uničevalcev torpedovk, 124 torpedovk in 15 podmorskih čolnov. Turčija pa ima samo dva od Nemčije kupljena bojna parnika po 10.060 ton, nadalje 1 za 9.120 ton, 6 starih bark, 4 malih križaric, 9 uničevalcev torpedovk in 15 torpedovk. Velike bitke se torej na morju ne bodejo izvršile.

Denarne žrtve vojske.

Italija imela je koncem leta 1910 skupno 13.823 milijonov lir državnega dolga. V zadnjih letih si je svoj denarni položaj precej zboljšala. Vojska bode Italijo v najboljšem slučaju 1 milijardo, to je 1000 milijonov lir koštala. In dobička ne bode Italija od vojske prav nobenega imela. Ker znaša državni zaklad okroglo 300 milijonov lir, se bode moralo — ako vojska do srede oktobra ni končana — državno posojilo pod jako neugodnimi pogoji dobiti. Italijanska trgovina v orientu, ki prinaša Italiji vsako leto do 100 milijonov lir, bode vsled vojske in turškega bojkota hudo oškodovana, morda celo popolnoma uničena. Zanimivo je, da bodejo obe boj vodeči državi svoje denarne potrebe v istih državah krile. Na vsak način ima Turčija mnogo manj izgubiti nego Italija. Tudi bode Turčijo vojska mnogo manj koštala.

Boji v Tripolisu.

Prvi bojni poizkus Italije se obrača seveda proti afričanski provincji Tripolis sami. Italijansko vojno brodogojstvo je obklopi Tripolis in posamezne trdne postojanke. Potem je pričelo mesta obstreljavati. Poročila pravijo, da se turške posadke sploh ne bodejo resno branile, temveč da se bodejo kmalu v notranje dežele nazaj pomaknile. Na ta način se bode mnogo prelivanja krvi preprečilo. V hipu pa, ko bode italijanska zastava v Tripolisu frfotala, se bode menda počivanje orožja sklenilo in mirovna pogajanja pričelo, zakar se zlasti vse druge evropske velevlasti potegujejo. Vojaštvo, ki se ima v Tripolisu prevoziti in tam deželo zasedati, se je zbralo v Siciliji. Skupno odpošlje Italija najprve kakih 60.000 mož. Prevoz iz Sicilije v Tripolis traja tudi par dni, tako da morajo doslej parniki obrežje blokirati. Do manjših prask, ki nimajo posebnega pomena, je seveda na morju že prišlo. Par turških bark so Italijani potopili; na drugi strani se poroča, da je tudi nekaj italijanskih bark poškodovanih.

Turška mornarica.

Samoumevno se je turška mornarica takoj umaknila, ker na odprtem morju ne more proti italijanski prav ničesar uspešnega doseči. To umikanje se je turški mornarici posrečilo in je zdaj popolnoma na varnem. Edino torpedovke Turkov še po egejskem morju stražijo in delajo toliko močnejšim Italijanom mnogo prreglavic. Italijani so morali celo trgovsko mornarico vstaviti. V Dardanelah so Turki par malih italijanskih parnikov vjeli.

Boji v Albaniji.

Za staljšee Avstro-Ogrske napram tej celi vojni so seveda boji na obrežju Epirusa in v Albaniji najvažnejši. Italija je sicer najprve obljubovala, da se bode boj na Tripolis omejil in ne na Balkan zanesel. Ali poročila kažejo, da so bile te obljube prazne. Vedno se govori, da so italijanski parniki že pred Smyrno in Soloniki. Prvi morski boji so se zgodili tudi na epirotičnem in albanskem obrežju. S tem zanesse Italija boje v pokrajine, v katerih hoče Avstrija na vsak način mir obdržati. Ako bi Italija proti volji Avstrije Albanijo zasedla, potem bi se dvignili tudi Črnagora, Grška, Srbija in Bulgarija, ki bi napadli skupno z Italijo Turčijo. V tem hipu pa bi se morala Avstrija iz lastnega interesa na stran Turčije postaviti. Tako bi nastala torej vojska med Avstrijo in Italijo. V Albaniji se že pripravlja upor in Albanci so izborna oboroženi. Nekateri turške oblasti so že prepodili. Poroča se tudi, da se izkruje v Antivariju velike množine orožja in municije. To pošilja baje Italija, da bi oborožila Črnogorce. Zanimivo je tudi, da zbira Italija na svoji severni meji (proti Avstriji) prav mnogo vojaštva. Avstrijski zunanji minister je podal že svojo izjavo, da italijanskega zasedanja Albanije pod prav

nobenim pogojem ne more trpeti in da se bode naša država v danem slučaju z vsemi sredstvi branila.

Poročila.

Italijanska vlada ima edino brzovjavno linijo iz bojišča v lasti. Vsled tega izvršuje najstrožjo cenzuro, tako da časopise skoraj prav nobenih pametnih poročil ne dobi. Le manjša, brezpomembnejša poročila sprejemajo listi. Celo vojnim poročevalcem se je njih službo otežilo. V naslednjem podamo zadnja poročila, v kolikor se jih sme za resna smatrati:

Bombardiranje Tripolisa.

Po dolgem čakanju je italijansko brodogvaj pred trdnjavo Tripolis pričelo nastopati. Zapovedujoči admiral je zahteval od turške posadke, da se uda, kar je ta seveda odklonila. Nato so pričeli italijanski parniki z bombardiranjem. Turški folti so ogenj odgovorili, seveda brez vsacega uspeha. Posamezna poročila pravijo, da je Tripolis od Italijanov premagan in da frfota raz fôra že italijanska trobojnica. Turški vojaki so se postavili v bližini mesta; dobili so baje tudi že veliko pomoči od oboroženih Arabcev. Italijanom delajo morskvi viharji mnogo preglavic, ker preprečijo vsako izkrčenje vajakov. Sploh vojaštvo za izkrčenje, ki bi imelo voditi boj na suhem, še vedno ni prevoženo; niti artiljerija ne. Vse dokazuje, da Italija še ni bila dobro pripravljena na vojsko. Italijanska vlada si je domišljala, da bode turška se takoj prestrašena udala.

Turška izjava.

Turški poslanik na Dunaju je izjavil, da Turčija ne bode sprejela nikakoršne intervencije vevlasti, potom katere bi zamogla Tripolis izgubiti. Turčija si hoče Tripolis z mečem obdržati in ne bode te dežele brez boja sovražniku pustila.

Boji v Albaniji.

Postopanje italijanske mornarice stoji v polnem nasprotju z obljubami italijanske vlade. Italija je oficiozno izjavila, da ne bode peljala boja proti evropskemu obrežju Turčije, temveč da se bode omejila na vojaške korake v Tripolisu. Ali njena mornarica nastopa v adriatičnem morju vse drugače. Že prvi slučaj pri trdnjavi Prevesa je bil tak, da je moral Avstro-Ogrsko vznemiriti. Prevesa je neutralni pristan. Ker je v tem pristanu nekaj turških torpedovk skritih, hoče italijanska mornarica Preveso bombardirati. To bi bilo seveda proti vsem določbam neutralnosti. Ako se to neverjetno kršenje danih obljub zgodi, potem je očitno, da špekulira Italija na Albanijo. Istotako očitno pa je potem, da mora dobro razmerje med Italijo in Avstrijo ponehati, da mora Avstrija odločno protestirati, pri čemur ji nobena vevlast ne more braniti in da je končno vojska med Avstrijo in Italijo mogoča.

Telegrami.

Iz Malte se poroča, da se je Italijanom vendar posrečilo, da v bližini Tripolisa nekaj vojaštva izkrcajo, ki se zdaj okoli mesta pomika. Vojvoda v Abruzzih je izjavil, da pusti Preveso bombardirati. Ta vojvoda je baje določen za bodočega podkralja v Tripolisu.

Turški poslanik na Dunaju obiskal je avstro-ogrškega zunanjega ministra grofa Aehrenthal ter ga opozoril, da bodejo Italijani bržkone večje množine vojaštva v Albaniji izkrcali. Vsled tega se že iz laškega jadranskega obrežja vojaki odpeljavajo.

Poslanik je vprašal, kakšno stališče namerava Avstro-Ogrska napram temu novemu položaju zavzeti. Avstro-ogrška vlada ne veruje italijanskim obljubam prav nič več. Bati se je resnih dogodkov.

Turška mornarica, ki je bila v Dardanelih na varnem, hoče baje odpeliti. Potem zna do krvavih dogodkov na morju priti.

V pristanu Prevesa so italijanski parniki napadli dve turški torpedovki in jih uničili. Turški vojaki so se s plavanjem na suho rešile. Skupno se je oddalo 76 strelcov. Turška posadka ni z ognjem odgovorila.

Italijanska mornarica bombardirala je otok Mystilene in ga zasedla.

List „Ikdem“ opozarja vlado, naj nastopi proti rabi strupenega smodnika potom Italijanov.

Vojne priprave.

Turčija je vse za obrambo pripravila. Ugasnili so morske svetilnike pri Kasandri. V Kara Burum so odpeljali težko artiljerijo in zaprli dohod ponoči za vse inozemske ladje. Vojni minister je pozval poveljnika v Solonu, Skoplju in Kosani, naj vse potrebno ukrepejo, da bode pripravljenih živil za 30.000 mož v Kosani, 50.000 mož v Skoplju in 100.000 mož v Solunu.

Mladoturški oklic.

Centralni mladoturški komitè izdal je javni oklic, v katerem pravi: Spoliacija Italije, ki ogrozi Turčijo, presega vse meje. Sodba o tem se prepušča javnemu mnenju Evrope. Italija greši zoper človeško pravico in civilizacijo. Zgodovina ne pozna podobnega

slučaja. Orožja Turčija, toliko časa ne bo odložila, dokler ne bode zopet vse, kakor preje. Turški narod zahteva moralično pomoč javnega mnenja Evrope.

Rusija mobilizira.

Ruska vlada je sklenila, da mobilizira v Kavkazu en armadni kôr. Pravi da mora biti Rusija za vse slučaje na Balkanu pripravljena.

Srbija se pripravlja.

Srbija je poklicala vse rezervne častnike k orožnim vajam. Tudi ona hoče biti za vsak slučaj pripravljena.

Grška mobilizira.

Iz Jenine se poroča, da je Grška poklicala pod orožje prvi in drugi letnik rezerve. Svoje vojaštvo združuje pri Narti in Malakašu.

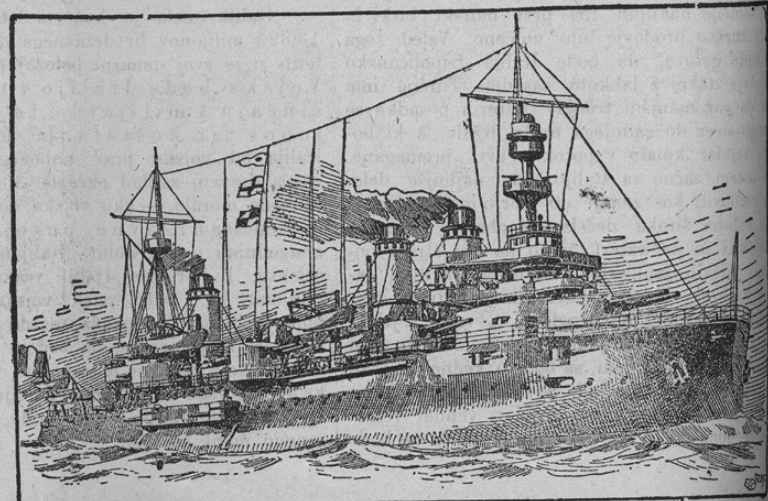
Avstrija — pripravljena.

Dogodki v Albaniji so zunanje ministerstvo privedli do sklepa, da mora avstrijsko brodogvaj odpeliti proti jugu, da varuje naše interese. Ako je resnično kar se poroča iz albanske obali, potem bo Avstro-Ogrska primorana varovati na jugu svojih mej svoje interese, ker je za njo najvažnejše, da se tam obrani mir.

Mrzenje do zavživanja hrane, kolcanje in kleast okus kažejo na preobložen želodec. Zdravniške preizkušnje v ces. kralj. dunajski splošni bolnici so pokazali, da 1/2 kozarca naravne Franc Jožef-ove grenčice že čez nekaj ur izprazni vsebino želodca brez bolečin in istočasno tudi zboljša tek.

Velikanska razstrelba.

Kakor smo že v zadnji številki poročali, zgodila se je na Francoskem zopet velikanska nesreča: bojni parnik „Liberté“ zletel je namreč v zrak in več sto mornarjev izgubilo je pri temu svoje življenje. Glasom zadnjih poročil bilo je 204 mornarjev mrtvih, 136 težko ranjenih in 46 lahko ranjenih. Naša prva slika kaže v levem zgornjem kotu komandanta nesrečnega parnika, kapitana Jaurès, ki se pa slučajno ni na barki nahajal in je tako smrti ušel. Nadalje vidimo razne prizore iz te nesreče. Zgoraj v desnem kotu vidimo parnik „Republique“, ki je bil vsled razstrelbe tudi prav hudo poškodovan. Parnik „Liberté“, na katerem se je zgodila nesreča, vidimo spodaj; moč razstrelbe je parnik popolnoma v dva kosa raztrgala, tako da je ostala pravzaprav le skupina železja. Uničeni parnik „Liberté“ je imel 18.300 ton in potreboval 2500 konjskih močij. Bil je najhitrejši francoskih vojnih ladij. Nesreča je uničila skoraj šesti del moči francoske bojne mornarice. Naša druga slika kaže uničeni parnik „Liberté“ natančneje.

Das gesunkene französische Kriegsschiff „Liberté“.

Dama

ki drži kaj na zdravo negovanje kože, ki hoče zlasti pege odstraniti ter mehko, nežno kožo in beli teint dobiti in obdržati, univa se edino z „Steckenpferd“ lilijanim mlečnim milom (znamka „Steckenpferd“) od Bergmann & Co. Tetschen i. E. Kos za 80 h se dobi v vseh apotekah, drožerijah in trgovinah s parfumom itd.

Naši častiti naročniki in uvrstniki naj poslužno na znanje vzamejo, da mi plačila na nas le tedaj pripoznamo, kadar se denar po poštni nakaznici ali položnici poštne hranilnice na našo upravnitvo pošlje, ali tedaj, kadar se zneski neposredno v našem upravnitvu v Ptuj, gledališko poslopje šte. 3, proti potrdilu prevzamejo.

Plačila, katera prevzamejo druge osebe, nimajo za nas nobene veljavnosti.

Upravnitvo „Štajerca“ v Ptuj.

Kmet nima ničesar!

Vprašamo gospode duhovnike, ki gotovo v nobenem oziru ne trpijo pomanjkanja, — vprašamo jih, ki vendar živijo med ljudstvom, med kmetiskim ljudstvom, — ki so vendar učitelji krščanske ljubezni in ki so nasledniki tistega, kateri ni imel prostora, da bi svojo glavo k počitku položil, — vprašamo torej te gospode: Ali ne vidite kmetске bede? Ali ne vidite naše kmete delati in stradati in trpeti in zopet delati? Ali ne opazujete, koliko kmetov pride iz obupa v prerani grob? Ali ne vidite, kako vse gospodarstvo vsled teh razmer nazaduje? . . . Ej, prepričani smo, da to vse vidite in opazujete. Saj živite med ljudstvom, saj čujete na cesti in v spovednici krvave vzdihljave kmetскеga trpina . . .

Gospodje duhovniki! Ali veste, zakaj Vam to pripovedujemo? Mi Vam privoščimo Vaše dobro življenje. Kmet ne zavida nikomur sreče. Kmet ni skopuh in ni lakomen! Ali, gospodje duhovniki, vsa čast Vam in Vašem stanu; le nekaj ne pozabite: da živite i Vi od kmeta! Kadar razdelite na krožniku fino pečenega piščanca, spominjajte se, da živi kmet ob krompirju in da je njegov trud Vam pomagal . . .

Zakaj Vam kličemo to v spomin? Vi duhovniki ste krivi, da si je kmet sedanje poslance izvolil. Vi ste mu te poslance priporočali, Vi ste kmeta z vsemi mogočimi sredstvi silili, da je te gospode volil, čeprav bi imel raje neodvisne može in kmete. Vi gospodje duhovniki ste torej tudi odgovorni za delo teh poslancev. To odgovornost morate pred Bogom in pred ljudmi prevzeti! Ti poslanci pa so z daj ljudstvu na neovpajoči način škodovali. Vzeli so mu sleherno upanje za zboljšanje njegovega položaja. Razbili so deželni zbor in se izjavili proti sklicanju državnega zbora. Ti poslanci so torej kmeta pribili zopet na križ trpljenja!

In Vi, gospodje duhovniki? V volilnem času ste Vi obljubovali, da bodejo ti poslanci ljudske interese zastopali. Raz prižnic ste govorili in v spovednici šepetali, da bodejo ti poslanci ljudstvu pomagali. In zdaj? Zakaj zdaj molčite, gospodje duhovniki? Zakaj ne prislitate poslancev, da morajo za ljudstvo delati?!

Gospodje duhovniki, premislite eno: kmet nima ničesar več, kmet je berač . . . Vaši poslanci so tega sekrivi! Zato pa pustite, gospodje duhovniki, kmeta zdaj pri miru! Ne prosjajte pri kmetu! Ne pošiljajte berače na zbirco, ne jemajte kmetu pridelek zemlje, orane s krvjo in znojem . . . Vi duhovniki bode te lahko brez zbirce živeli, dobro živeli, — kmetu pa bode s tem zadnji grizljaj kruha pustili.

Duhovniki, imejte usmiljenje, — kmet nima ničesar več, kmet je izmozgan . . .

Politični pregled.

Za Spodnjo Štajersko, ki je vendar v pretežni večini slovenska, se morajo nemški poslanci potegovati, kajti prvaški za gospodarsko delo pač nimajo časa. Med najprijudnejše poslance spada R. Marckhl, ki je te dni pri poljedelskem ministertvu posredoval za pomoč spodnjestajerskemu prebivalstvu. Kakor znano, je pri nas zdaj na eni strani pomanjkanje živine, na drugi pa hudo pomanjkanje krme. Vsled tega prišlo je jako veliko kmetiskih eksistenc v nevarnost. Tudi rastejo vsled tega itak neverjetno visoke cene mesa. Potom zveze kmetijskih zdrugeth se hoče zdaj na Češkem in Moravskem ceno živino nakupiti ter jo potem pri nas poceni prodati. Poleg tega se hoče tudi dovoliti brezobrestna posojila za nakup živine. Za vse to se nemški poslanci potegujejo. Upati je, da bode vlada čimpreje kaj storila. Kajti beda na Spodnjem Štajerskem je res velikanska.

Prepoved za ptujski okraj. Poljedelsko ministertvo je vsled kuge na gobcih in parkljih prepovedala izvoz parkljarjev iz političnega okrajja ptujskega (to so okrajja Ptuj, Ormož in Rogatec) v Hrvatsko-Slavonijo.

Češki deželni zbor je bil po kratkem, brezpomembnem zasedanju zopet odgođen.

Umril je član gospodske zbornice grof Karl E. Nostitz. Bil je eden voditeljev katoliške narodne stranke na Češkem.

Novi davki? Čuje se, da bode vlada z ozirrom na zahtevano zvišanje plač državnih uradnikov zopet celo vrsto novih davkov predlagala, m. dr. zvišanje osebno-dohodniskoga davka v višjih razredih, davka na dividende in tantième, nadalje davek za neoženjene, preosnovno davka glede daril in dedščin itd. Radovedni smo, kaj še vse bode skrbna vlada obdačila . . .

Proti draginji sprejeli so okrajni zastopniki v Budimpešti sledeče sklepe: Mestno fabriko kruha se tako poveča, da zamore vsak dan 70.000 kil kruha proizvajati. Mestne njive se porabi edino za zelenjavo. Vžitninski davek za divjačino in perutnino se odpravi. Mesto samo nakupuje v velikem življenska sredstva in jih potem po primernih cenah proda. Mesto uredi nadalje lastno veliko mesarijo itd. itd.

Se eden ubiti! Pri znanih dunajskih izgredih je bil tudi neki Wögerbauer s sabljo ranjen. Zdaj je v bolnici umrl. Doslej so torej pri teh izgredih štiri osebe svojo smrt našle.

Portugalska doživela je zopetno revolucijo. Duhovščina namreč z republiko ni zadovoljna in je vsled tega ljudstvo proti nje razburilo. Pod vodstvom duhovnikov, ki sami tudi prav izborno streljajo, pričel se je upor, katerega pa je republičanska vlada z orožjem zadušila.

Padavica. Sredstev proti tej boleznii priporočajo celo množico. Gotovo je pa, da noben slučaj epilepsije ni popolnoma enak drugemu, nego je velik razloček po lastnostih posamezne bolezni in bolnega človeka. Iz tega izhaja, da samo individualno zdravljenje more zagotoviti uspeh. Tej zahtevi pa popolnoma odgovarja že tisočkrat preizkušeni in tudi od strokovnega časnopisa upoštevanji zdravilni način, ki ga opravlja znameniti budapeštanski specialist dr. Aleksander Szabo. Tako doseženi zdravilni uspehi so tem dragocenejši, ker streme za radikalnim ozdravljenjem epilepsije. Pomoči potrebnim radovoljno daje pojasnila ordinacijski zavod v Buda-Pešti, V., Grosse Kronengasse 18. 945

Polom v Šoštanj.

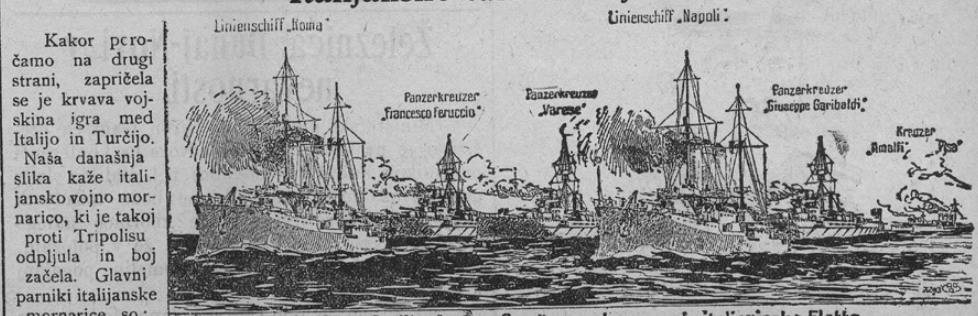
Med šoštanjskimi prvaki se širi obup, — vedno bliži prihaja pošast poloma v prvakihi podjetjih. Vse se giblje in vse se majo. Dobili smo celo kopico materijala o šoštanjski prvakihi posojilnici. Za danes naj v prvi vrsti le ponatisimo članek, ki so ga prinesli te dni nemški listi. Članek se glasi:

„Kakor znano gre vsem prvakihi posojilnicam jako slabo. Zdaj pride šoštanjška prvakiha posojilnica s svojim načelnikom Skobrnetom na vrsto. Vrabcu na strehi posojilnice pojejo in čivkajo glasno o predstoječi likvidaciji. Tudi vsi ljudje v Šoštanju vedo to in istotako znani dr. Vekoslav Kukovec v Celju. Ta je hotel posebno moder biti, da bi šoštanjki in celjski posojilnici zopet na noge pomagal in da bi nekaj zanje rešil. Na Dunaju, IV. okraj, Schelleingasse 14, živi neki modri mož, ki je hišni posestnik in se piše Heinrich Steinerherz; ta je vkljub svojemu imenu si obvaril dobro dunajsko srce in je „kupil“ od šoštanjskih posojilničnih prvakov z okroglo 150.000 K cenjeno nekdanj Ivan Vošnjakovovo fabriko usnja, ki je bila last posojilnice ter elektrarne v Šoštanju; „kupil“ je to za okroglo 100.000 kron. Posojilnica mu je dala 10.000 K posojila v „gotovini“; potem je Steinerherz iz same krščanske ljubezni na posojilnični posesti (fabriki za usnjo ter elektrarni) intabulirane zahtevke ljubljanske kreditne banke v znesku 40.000 K in intabulirane zahtevke celjske posojilnice v znesku 78.000 K, skupaj torej 118.000 K, prevzel; stem je „kupnina“ v znesku okroglo 100.000 K poravnana.“ Iz hvaležnosti za tistih 10.000 K posojila, ki mu jih je dala šoštanjška posojilnica, pristupil je Steinerherz posojilnici oskrbovalno pravico čez fabriko za usnjo in elektrarno; tudi je obdržala posojilnica „pravico“, da sme iz „dohodkov“ fabrike in elektrarne osobe in reparature plačavati. Svetovna firma Siemens & Halske pa meni, da elektrarna sploh ni prav nič vredna. Torej kdor ne veruje: Novi lastnik fabrike za usnjo in šoštanjške elektrarne je od 1. oktobra 1911 sem gospod Steinerherz, ki odslej električni tok v Šoštanju po „velikem in malem“ oddaja. No, Šoštanjci si šepetajo, da je vkljub temu vse pri starem ostalo. Posojilnica: Gute Nacht! Der k. k. Staatsanwalt wacht! — Tako pišejo torej nemški listi in prvaki doslej niso nič pametnega odgovorili. Malo „prekunštni“ se nam ti prvakihi gospodje zdijo! Kajti kar je določeno za polom, se ne da z nobenimi manevri ozdraviti! Tudi s takimi „kunštnimi“ bilancami ne, kakor smo jih pri prvakihi navajeni. Prosimo, kaj je to, ako se stvar, ki se zanjo dobi največje ponudbo 100.000 K, v bilancah ceni na 142.415 kron? Ali pa stvar, za katero se največ 29.510 K ponudi, se ceni v bilanci na 40.197 K? Skupno se je posojilnične posesti cenilo na 185.287 K, seveda v bilanci; pri prodaji pa se je zanje največ ponudilo 135.580 K!!! To so prav čudne in delikatne stvari, s katerimi se bode morala tudi oblast natančneje potepati. Sicer pa bodedo o celi zadevi še natančna poročila prinesli. Nam se le vbogi kmetje smilijo.

Dopisi.

Polenšak. Dragi mi „Štajerca“! Še vedno

Italijansko-turška vojska.

Uie in den tripolitianischen Gewässern kreuzende italienische Flotte.

seveda vso turško brodovje z lahkoto premagati. Na njih je 4552 mož. Sicer pa je gotovo, da se ta vojska ne bode na morju dokončala.

Zobna kréma
KALODONT
Ustna voda 40

naš g. župnik ne miruje in kadar na prižnico pride, takoj po slabih časnih udriha, je glasen in kriči, drugače pa vedno tibe maše bere; tudi celo leto imamo rane maše, da ne bi predolgo na teše bil. Oj vi g. Podplatnik, rajši nam Vi iz sv. evangelia razlagajte nego samo politizirati, kajti politika in duhovščina ne slišita skupaj. Tudi tisti poznani cerkveni ključar Cvetko je en fini tiček, ki je ob delitvi spovednih listkov proti nekemu možu rekel, da ni kristijan in da ne hodi k meši in kje da ima botro (kumo). Ti Cvetko le opazuj svojo hčer, kak se obnaša v cerkvi, ko „na porgo“ v stol hodi sedet in druge moti, da ne morejo moliti. Imamo tudi ledičnega mežnarja, kadar zjutraj (menda ponočju) „Ave Marijo“ tedar zvoniti, najrajši zaspi, da mu ni treba zvoniti. Da ne bi pozabil na cerkvene pevce, ki se tako lepo menjajo! Zdaj sta že tretjič prišli na vrsto neki dve poznani devici, ki sta že davno bili penzionirani; glejte to je čast, kajti zaslužek je dvojni, kaj ne? Tudi sta pri par letih izjavili, da će naju kdo več na koru vidi, nama žiher v usta pljune; Oj pamet, pamet!

Bodisigatreda.

Iz Vojnika pri Celju. Tukaj se nahaja visokošolec, ki se grozno huduje, ako sliši, da kedo od slovenske strani pri nas nemških trgovcih blago kupuje. A da pa njegovi ubožni stariši od nemškega ledrarja porabljen čreslo za kurjavo v dar sprejemajo, se pa ta gospodič nič ne razjezi. Še več, da si on sam od presnažne nemške gospodične žlahtnega rodu viši denar za svojo študijo izposojuje, mu tudi ne smrdi po nemčurstvu. Vbogi študent bi se raji tako dolgo v politiko ne vmešaval, dokler svoj uk ne dokonča, ker ja večidel od obeh strani kaj dobrega sprejme, in bi še več, ako bi miren bil. Veliko dopadenje je imel tudi ves čas do tukajšnje bivše „nemške“ poštne ekspeditrice, s kjo v družbi bi se lahko o mnogih prijetnih uricah tudi večernih več kaj napisalo, pa se mu prizaneso. Sploh pa je škoda in nevarno za mladega študenta tako shajanje, ker se jih na tako vižo več pogubi! Ta srčni in vroči zamišljenec ima tudi zelo rad te le besede na svojem jeziku: giftna krotal! Mi Nemci pa to boljše presodimo in mislimo, da je le tak hud jezik: giftna krotal!

Štore pri Celju. Naznanim Vam, da smo pri nas enega tička prijeli. Delavec Miha Palir v Štoreh v tovarni je najdel pred kratkim neko svoto denarja. Potem je pil celo noč in celi dan, tako da je več del vse zapil. Samo eno rinko je še kupil za svojo Miciko, s katero se je mislil ženiti. Šele potem je prišel do spoznanja, da to ni bil njegov denar, ko ga je orožnik za ušesa prijel in ko se je izvedelo, kak revež je dotični denar izgubil. Zato se bode moral Palir pred sodnijo zagovarjati. Preje je Miha Palir za vsakim človekom „Pup“ vpil. Zdaj pa mi za njim vpijemo „Pup, pup, pup“.

Razbor. Naš tukajšnji župnik Vinko Cepin je menda že davno na temeljne nauke krščanske ljubezni pozabil. Krščanstvo poznajo ti ljudje

Admiral Váchal.

Redki slučaj, da postane Avstrijec admiral tuje mornarice, se je zdaj zgodil. Naša slika kaže visokega oficirja argentinske republike, ki je bil l. 1849 v avstrijskem mestu Taus rojen. Peter Váchal študiral je v Plznu, vstopil potem v Poli v c. k. mornarico, postal

Admiral Peter Váchal

tebnični vodja v fabriki torpedovk Withead v Reki in pozneje v Spezzii. Od tukaj odpotel je v Benos-Airis, iznašel tam neko novo torpedovko ter postal kmalu šef tamošnjega arzenala za torpedovke. Pred kratkem pa se ga je imenovalo za admirala argentinske flotilje.

pač le tedaj, kadar se gre za volitve ali sploh za politične cilje klerikalizma. Letos je v našem kraju suša in sploh vreme napravilo kmetom velikansko škodo. Vse je obupano in kmetje ne vedo, s čem naj plačujejo svoje obveznosti. V takem žalostnem času bi moral župnik vendar imeti za kmete nekaj usmiljenja in bi jih ne smel nadlegovati z nepostavno ter nečloveško zbirco. Ali naš župnik se pač ne briga dosti za kmetoško bedo. Tako tirja zdaj n. p. kmeta v Poloni pri Jurkloštru za bernjo kar za štiri leta. Grozi mu celo z eksekutorjem. To je pač žalostno, da duhovniki krščanske ljubezni na kmeta eksekutorja hujskajo. Kaj pa je z nauki Kristusa? Koga je pustil Kristus zarubiti? Ej, gospod župnik, slečite sukno, kajti vaše stopanje ni duhovniško!

Iz Jesenic. Jeseniška prvaška frakarija je letošnjo leto preprodila »Delavski oder«. Dosedaj so se tudi naši preprosti delavci v svrhu izobrazbe in zabave posluževali gledališkega odra pri »Jelenu na Savi«. A jeseniško frakarijo je lakota in pomanjkanje duševne in telesne hrane tako daleč gnalo, da so nam oder odvzeli in da bodo od sedaj sami prirejevali gledališke predstave. V njih lajzbžurnalu »Narodu« pišejo tako-le: »Gledališko društvo na Jesenicah otvori svojo letošnjo sezono v nedeljo, dne 8 oktobra t. l. z Ochorovnim igrokazom »Bratje sv. Bernarda«. Ker ima društvo pripravljeno jako izbran repertoar in si je priglasilo dokaj dobrih moči, bo letošnja serija jako zanimiva. Delovanja društva je seveda odvisno od tega, kako bo občinstvo izpolnjevalo svojo narodno dolžnost (!) s tem, da pridno poseča predstave!!! — Tako, na eni strani ste delavstvu odžili veselje in na drugi strani se bočete nas molsti, pa ne bo šlo! — Delavci, nobeden v te predstave, to naj bode naše geslo! — Koncem lanskega leta sta se dva igralca te frakarije vsled bede ustrelila, letos se bode pa gotovo še pred koncem sezone cela družba počla! — Pa tudi gledališki oder kakor tudi gledališki prostori ne odgovarjajo požarnopolicijskim predpisom kakor sledi: »Z požarnopolicijskih ozirov zahtevaj v predpisi za gledališča po navadi izolirano lego, popolnoma proti ognju zavarovano oder in prostor za gledalce, gradnja požarnega zidu v svrhu ločitve odra od prostora za gledalce, dalje mora biti odprina med odrom in prostorom za gledalce ločena z železnim zastorom, ki mora biti vedno v takem stanu, da je v vsakem trenutku v porabi; posebno je pa paziti na to, da se sigurno sprazneje prostora za gledalce hitro omogoči.« — Ker pa tega gledališki prostori pri »Jelenu« nimajo, je primorana jeseniška policija takoj gledališke predstave v teh lokalih vstaviti, ako se hoče županstvo ognjni sitnosti v slučaju gledališkega požara, tembolj ker v ravno isti hiši bivajo mnoge stranke in bi se lahko velika nesreča pripetila.

Gotovo govejo juho
najboljšega okusa dajo

MAGGI JEVE kocke

5 h

Pazite natanko na ime MAGGI in varstveno znamko križeva zvezda. Druge kocke niso MAGGI-jeve.

391

Železnica Dunaj-Noví v nevarnosti.

Ministerski predsednik baron Gautsch preciziral je na koncu svojega govora na konferenci načelnikov dne 15. septembra t. l. stališče vlade glede uvoza mesa tako, da se bode tozadevni razgovor pri otvoritvi državne zbornice mnogo uspešneje vršil, ako bode vlada že v položaju, podati natančna pojasnila na temelju pogajanj z Ogrsko.

Že s tem je bilo Ogrom izdano, do katerega časa želi ministerski predsednik razprave gledè uvoza mesa končane imeti; demonstracije dne 17. septembra so pristavile še „moraš“ in so Avstriji vsled tega več škodovalne nego koristile.

Te demonstracije so — v kolikor so se gibale v okvirju postave — avstrijsko vlado v slabo pozicijo postavile in ogrski nasilni politiki pomagale. Ogrska vlada izrablja zdaj ta kratak čas, da bi kolikor mogoče kot kompenzacijo za dovoljenje uvoza mesa od Avstrije zahtevala.

In tako se čuje zdaj, da hoče avstrijska vlada za lečino jed določbe gledè Lika-železnice pasti pustiti. In kaj je to dovoljenje drugega nego lečina jed? Ogrska vlada naj za kratak čas dovoli uvoz 10.000 ton argentinskega mesa in 15.000 svinj iz Srbije. Ako vzamemo le Dunaj kot konzumenta, ako se vzame od 2 milijonov prebivalcev le polovico za take, ki jedo meso, ako se računa 25 dekagramov za glavo in dan, — potem bi imel Dunaj skozi 48 dni v letu cenejšje meso. Pri temu je 15.000 svinj s 2.000.000 kil računano. Ako se računi največjo diferenco cene s 40 vin. za kilo, kar je gotovo visoko računano, potem napravi to prištedenje 10 vin. na dan ali 4-80 K za 48 dni. Pri temu pa smo se ozirali le na Dunaj. Kje ostane hasek za ostalo avstrijsko prebivalstvo, ki ima slabe posledice te pogodbe čutiti? Pritisek draginje bi s tem še dolgo ne bil odstranjen.

Ako se pozabi na določbe glede Lika-železnice, potem se zanemari eno trgovsko-politično in vojaško najvažnejših bodočih železniških linij. Avstrija nima doslej niti ene direktne zveze z Bozno in Dalmacijo in bi s tem onemogočila vsako tako zvezo. Potem bi bilo pač opravičeno, da se vlado obtoži.

Dolžnost vseh avstrijskih poslancev bi torej bila, da se proti opustitvi Lika-železnice branijo, pa čeprav trpimo še par mesecev vsled mesne draginje. Ker imajo v severnih deželah države prav malo zemlja za skupno nastopanje, naj bi delali skupno kranjski, štajerski in dalmatinski poslanci, nadalje tudi dunajski, ki so tudi v ta namen poklicani.

Sklepanje take izdajstvu podobne pogodbe se mora pod vsakim pogojem preprečiti; to je tembolj mogoče, ker Ogrska tudi pod visokimi cenami mesa trpi in ker bode morala v kratkem v lastnem interesu svoje meje odpreti.

Obenem se pa opozarja tudi vsa ona mesta, okraje in občine, ki so na uredničenju namenovane železnice Dunaj-Noví odnosno Dunaj-Spljet interesirani, da naj svoje deželne ter državne poslance brzojavno k skupni akciji v tem smislu pozovejo.

Ptuj, 2. oktobra 1911.

Za trgovski gremij v Ptuj:
Adolf Schramke,
predstojnik.

Vabilo na naročbo.

S 1. oktobrom pričelo se je zopet novo četrtletje in usojamo si tedaj cenjene čitatelje na naročbo vabiti.

„Štajerc“

je največji in najcenejši ter najbolj razširjeni tednik v slovenskem jeziku. Brez ozira na desno in levo koraka vedno svojo pot naprej in ta pot je: boj vsem izkoriščevalcem in zapeljivcem ljudstva in naprej za gospodarsko zboljšanje! Treba pa je pri temu, da se

naroči

vsakdo ta velepotrebni list. Čimveč naročnikov dobimo, temvečji bode i list. Naročnina je tako malenkostna, da si jo lahko vsakdo dovoli. Tudi priporočamo toplo

inzeriranje

v našem listu, ki je gotovo jako uspešno.

„Štajerca“ v vsako napredno hišo!

Uredništvo in uprava.

Novice.

Trgatev. V goricah se čuje veselo vriskanje in krepke roke nosijo nežne grozde pod prešo. Čas trgatve je prišel, čas vesele žetve, čas sreče

ploda... Seveda niso ravno časi, ki bi nas nudjali s posebnim veseljem. Nekdaj je bila največje navsrečnejši čas in se je obhajala kakor razmiki. Zdjaj pa so žalostne razmere tudi to veselje zagrenile in skrbni obraz vinogradnika se postane jasnejši. Koliko je kmetov, ki so izgubili svoj pridelek že v naprej prodati. Koliko jih je, ki dobro vedo, da iz vina dobljeni denar jih niti niti gorak ne postane, ker ga že na koncih in krajih dolžniki pričakujejo. Kolkol je nesrečnejev, ki so v spomladi z vročim veseljem gledali krasni razvitek gorice, zdjaj pa niso tisto pobirajo, kar jim je toča pustila... kaj pomaga jokanje! Nekaj nam je božja roka pustila in kapljica iz naših gorice bode vsa izborna. Tudi cene ne bodoje nizke. Tako vendar mogoče, da se bode našemu gospodarstvu vsaj deloma pomagalo... Veseli čas nam je nad plodom zelene trte, ki je starega hlapca zapeljala! Raduj se, kadar ti teče sladki sok skozi grlo in ti oživlja kri in ti odpira zavriškaj tudi ti, srce človeško, kajti krasni čas trgatve je tu...

Iz Spodnje-Stajerskega.

„Sloga“ se bode glasom klerikalnih poročnikov v Celje preselila in zapuščena zvezina tiskarstva jo bode seveda z odprtimi rokami sprejela. Nam je v splošnem vse eno, kje se tiska in kako. Čenčasto glasilo starih gospodov, ki so ves čas razvijali razvitek prespali. Vprašamo le: zakaj „Sloga“ sploh izhaja, kakšen namen in kakšen namen? Odkar je dr. Ploj izgubil svoj deželnoški in svoj državnozbornski mandat, vendar potrebuje nobenega „lajbžurnala“ več. Sicer nam bode kakor hoče: mi želimo „Slogi“ v vsaj toliko sreče, kolikor jo je imela v Ljubljani!

Napredna zmaga. Prvaški hujškači v Slov. Bistrici so dobili zopet izdatno klofato. Kazniano, so pred par meseci prvaški člani okrajnega zastopa svoje mandate odložili. S tem so hoteli izsiliti nove volitve, pri katerih so seveda menili zmagati. Pa se jim ni posrečilo. Zmagati se je izvršila tudi volitev okrajnega šolskega sveta. Ker prvaških zagriženecv sploh ni bilo, navzočih, izvoljeni so bili sami napredni ljudje. i. s. g. Jos. Baumann, Fr. Petzolt, A. J. Versolatti in dr. H. Wiesstaler. Čestitke vrlim naprednjakom v slovenje-bistriškem okraju za to lepo zmago!

Misijonarje v Makovljah so imeli pred kratkim. Menda fajmošter pobožnim ljudem več ne daje. Letos so se misijonarji posebno strastno zavtrari zaletavali, katere jih pravzaprav nič ne dajejo. Kričali so raz priznice proti krčmarjem in drugim ljudem, naj nikar ne hodijo v smrdljive krčme itd. No, bodite potolaženi, pospodje misijonarji, v nobeni krčmi se toliko ne spije kakor v govorjih. Tam pridigujte proti alkoholu, po-berite obrtnike pa pustite pri miru!

Razstavo učeniških del otvorili bodejo dne 1. oktobra v slavnostni dvorani okrajne španske v Slov. Bistrici. To je prva razstava tega vrsta v slovenje-bistriškem okraju in znači toliko, kak način lep napredek tamošnjih roko-
v.

Tombola v Ptujju, ki bi se imela preteklo leto popoldne na Florianiplatzu vršiti, prelo-

žila se je zaradi slabega vremena na prihodnjo nedeljo, 8. oktobra 1911. Kakor znano, določeni so za to tombolo prav lepi dobitki. Prva tombola je kolo, vredno 200 K, druga pa lepi šivalni stroj. Poleg tega je še 500 drugih dobitkov. Pričakovati je, da bode tombolo jako veliko ljudi obiskalo. Cena ene karte je samo 30 vin. Med tombolo bode deška godba svirala.

V Ptujju pričel je znani mesar gosp. Hugo Weissenstein na tržnem prostoru pri starem rotovžu dvakrat na teden meso izsekati. Določil je za vse meso enako ceno 1.60 K. Priporočamo ga najtopleje!

Živinorejce opozarjamo, da sme vsakdo svoje blago na ptujski sejem pripeljati, dokler ne veljajo določbe zaradi kuge. Znana določba glede oddaljenosti 25 km velja edino za trgovce z živino, ne pa za živinorejce same. Svinjske cene so padle. Danes se dobi srednjo mastne svinje po prav nizki ceni. Edino pitane svinje so ceno obdržale. Čudno se nam zdi, da mesarji tega dejstva ne vpoštejajo in da cene svinjskega mesa niso padle. To je pač dokaz, da kmetje niso krivi mesne draginje! Mesarji naj bi malo premislili, da so konzumenti tudi ljudje. Vsaka stvar ima svoje meje!

Vinska trgatve v Haložah je že povsod pričela; deloma je že končana. V splošnem se lahko reče, da bode mo imeli letos srednjo dobro trgatve. Vina bode še precej in le v nekaterih krajih, kjer je bila posebno huda suša, bode trgatve manj prinesla, nego se je pričakovalo. Ali to je gotovo, da bode vino iz vrstno. Haložanska vina zamorejo danes gledè kakovosti z vsakim drugim konkurirati, čeprav gotovi gospodje v nepričakovani kratkovidnosti tega nočejo priznati. S haložanskimi vini se je pridobilo prve dobitke. V splošnem torej lahko trdimo, da bode trgatve v naših krajih ugodno izpadla.

Vinske cene. Iz Dunaja se poroča, da nazznanjajo veletržci z vinom, da se bode vsled slabe vinske letine v Dalmaciji splošne cene vina zvišale. Seveda bodejo tudi cene pri moštu in viju naših vinogradnikov zrasle. Opozarjamo prijatelje na to in prosimo, da naj se cene drži!

Cesar je potrdil izvolitev g. Franca Wratschko za okrajnega načelnika v zgornji Radgoni in g. Otona Zorzini za njegovega namestnika. Potrditev se je izvršila izvenredno hitro. To je pač dokaz, da je bil skrajni čas, da se pomeđe s prvaškim gospodarstvom v zgornje-radgonskem okraju.

V Šikoli vršil se je preteklo nedeljo okrajni zbor požarnih bramb, ki se je v kljub deževnemu vremenu prav lepo izvršil. Od zunaj je prišlo precej zastopnikov požarnih društev iz Ptujja, Ormoža, Frankov, in tudi sosedna cirkovška požarna bramba je prišla polnoštevilno. Razven tega je prišel načelnik okrajne zveze g. podžupan Steudte iz Ptujja, namestnik hauptmanna g. Baumann iz Ormoža itd. Domača požarna bramba je pokazala svojo izvežbanost najprve na šolskih vajah pri brizgalni, potem pa na mokri vaji sami. Lahko se reče, da so požarniki naravnost izborno delali in vse jih je hvallilo. Vsa čast gre g. hauptmanu Kores in njegovemu moštvu. Vidilo se je, da imajo vsi veselje in navdušenje za požarovalno delo. Malo je požarnih bramb na deželi, ki bi v spretnosti prekosile šikolsko. Za vajo se je vršilo zborovanje zaupnikov. Potem sta pred hišo zbranim požarnikom govorila gg. Steudte in Baumann v prisrčnih domačih besedah, kar je segalo vsem globoko v srce. Vesela zabava končala je lepo pridivitev. Bog živi šikolske požarnike še dolgo let!

V Šoštanju otvorili so na tamošnji nemški šoli tretji razred. Vrla ta nemška šola napreduje jako dobro.

Pobegnil je v bližini Laškega trga orožniški stražmojster Anton Hois; seboj vzel je omoženo posestnico Frančiško Pregrađ. Doslej še ni znano, kam sta jo popihala.

Konjereja v ljutomerškem okraju se prav lepo razvija in kaže naravnost nepričakovane uspehe. Slabe prometne zveze so sicer krive, da se to še ne vè v daljših krajih. Letošnji jesenski „Trabrennen“ je pokazal krasne živali. Tudi vojaški krogi so to priznali in je tozadevna artiljerijska komisija 24 konj nakupila.

Remontna asentiranja deželno-brambene uprave pomagala so konjereji jako veliko, kajti preje so bili tamošnji konjerejci prisiljeni, da svoje konje ogrskim prekupcem za ceni denar oddajo. Le tako naprej z gospodarskim delom!

Tatvine. Posestniku Franc Balon na Bizeljskem ukradel je nekdo 100 l vina iz kleti. Istotako je bilo tam mnogo perutnine pokradene. — V Šmarju pri Jelšah so zaprli fanta Miho Fliess, ker je brez pravice na lov hodil. — V Mariboru so na kolodvoru zaprli Engelberta Soiko iz Moravske, ki je izvršil celo vrsto tatvin in drugih lumparij.

V svinjaku goreti pričelo je pri posestnici Terezi Fischer v Rajhenburgu. Ogenj se je tudi na hišo razširil in je oboje vpepelil. Bržkone je kdo gorečo smodko v svinjak vrgel.

Ne streljajte! Pri trgatvi je streljal 14 letni Johan Bouha v Zdolesh s pištolo. Ta se je razstrelila in je dečku prste roke odtrgala.

Pogorela je hiša posestnice Roze Plavčak v Tlaku pri Rogatcu. Peč je bila slaba in je tako ogenj nastal. Vse je zgorelo. Posestnika sta na beraški palici, ker nista bila niti zavarovana.

Koruzo kradel je posestnik Jos. Hölbl v Vuzenici neki Anton Draučbaher. Potem je nosil koruzo v Hölbllov mlin semleti. Dali so ga pod ključ.

Zaprl so v Mariboru že 15 krat predkaznovanega delavca Franca Klobasa zaradi tatvine. Istotako so zaprli cigana Jurija Waida, pri katerem so našli 51 prstanov.

Poročno sodišče v Mariboru. Zaradi ponarenjenja denarja bili so obsojeni Vinko Kurat na 13 mesecev, njegov brat Bolfenk na 15 mesecev težke in poojstrene ječe. — Zaradi požiga iz maščevanja stal je viničar Jože Godec iz Dežne pri Makovljah pred porotniki. Ali razprava se je preložila. — Istotako je bila preložena razprava proti 16 letnemu Johanu Faleš v Spodnji Palskavi, ki je 4 letno Amalijo Fuchs posilil in pri temu nečloveškemu dejanju skoraj umoril.

Vihotapil je kmet Filip Polapec iz Rogatca dva na Hrvaškem kupljena vola čez mejo. Ali oblast mu je vole vzela in mož se bode imel pred sodnijo zagovarjati.

Iz drevesa padel je v Mariboru hlapec Johan Strametz in si zlomil obe roki.

Kolo ukradel je neznanec uradniku Schwinger v Mariboru. Ljudje naj bi bili malo bolj previdni s kolesi.

Pri zgradbi v Laškem trgu padel je tesar Franc Deželak 9 metrov globoko in se je tako hudo poškodoval, da je na poti v bolnišnico umrl.

Iz Koroškega.

Duhovniški prvaški junak. Pred celovško okrajno sodnijo vršila se je te dni razprava zaradi žaljenja časti. Prvaški fajmošter Maierhofer iz Poggersdorfa je namreč neko hebamko tožil, ker ga je ta za „lažnika“ imela ter mu očitala, da je bil pri neki krsti pijan. Obtoženka je to priznala in je nastopila za svoje očitjanje dokaz resnice. Vtemeljevala je to s sledečim: Eden njenih sinov je bil organist pri fajmoštru Maierhofer; ta je z njim tako slabo ravnal, da je fant iz gnusa proti takemu počenjanju iz katoliške vere k protestantovski prestopil. Fajmošter Maierhofer je tudi enega otrok toženke opetovano tako hudo pretepaval, da je bil že pri sodniji kaznovan. Iz vseh teh razlogov sovraži fajmošter hebamko in ji skuša kolikor mogoče v njenem delu škodovati. Kot hebamka mora namreč tudi rojstva pri fajmoštru naznani in mora biti pri krstih navzoča. To pa hoče fajmošter vedno preprečiti. Tako je za maja meseca enkrat brez vsacega vzroka pri krsti iz cerkve spodil. Neko krst nemškega otroka je izvršil nalašč v slovenskem jeziku, čeprav tudi botra ni tega jezika razumela. Tudi je hotel po lastni volji otroku ime dati. Šele potem ga je oče otroka prisilil, da je otroka pravilno krstil. Iz teh in raznih drugih razlogov, katere je fajmošter potem seveda zanikal, imenovala ga je hebamka lažnika. Pri razpravi so od fajmoštra samega poklicane pričë potrdile, da je bil pri krsti pijan in da je lagal. Razprava je bila preložena, ker je treba še nove pričë zaslišati. Poročali bode mo natanko o tej zadevi, ki delo-

Gospodinjje
zaupaju

svoje dragoceno perilo naj-
boljšemu in najpopolnejšemu
prašku iz mila, pralnemu
ekstraktu

Ženska hvala!

Popolno nadomestilo za be-
lenje perila!

Pralni prašek je zaupljiv pred-
met; da obvarujete Vaše drago
perilo pred škodo, šuvajte se
pred manjvrednimi ponared-
bami.

vanje prvaško-zagrizenih duhovščine na Koroškem z bengalično lučjo razsveti.

V Sv. Antonu v Trebnem — tako pišejo listi — imajo usmiljene sestre ubožnico za osirotele otroke. Za to sirotišnico redno nabirajo milodare s kolikor mogoče ginljivimi in pretresljivimi govori in prošnjami. Na vse mogoče načine hočejo obuditi v ljudeh usmiljenje do teh revčkov, samo da seže roka darovalca globeje v žep in se preje napolni njihova bisaga. Otroci so res revčki in usmiljenja vredni. Tega usmiljenja do njih pa nimajo ravno oni, ki s tem usmiljenjem agitirajo. Listi poročajo, da je v zadnjih dneh pobegnilo iz ubožnice 11 otrok. Otroci uhajajo bosi in napol oblečeni in milo tožijo o krutem ravnanju usmiljenk. Zadnji sta pobegnili iz ubožnice dve 9 letni deklici. Prišli sta bosi in napol oblečeni v Beljak. Tam so jih usmiljeni ljudje sprejeli. Deklici sta povedali, da sta pobegnili zato, ker ne moreta več prenašati vednega tepeža. Za vsako malenkost pojeta palica in bič. Predno sta pobegnili, jih je usmiljenka nabila samo za to, ker sta se pogovarjali med pobiranjem krompirja. Tudi hrana je silno slaba in pomanjkljiva. Oblast naj se zate škandalozne razmere pobriga in naj napravi konec besnenju pobožnih babnic, ki izpuščajo svojo jezo nad nedolžno, nesrečno deco!

Dr. Brejc — rešitelj kmetov. Iz Žvabeka se nam poroča: Posestnik p. d. Škoff na sv. Mestu je prodal nekaj smrek in borovcev. Med njim in kupcem so se pojavile diference. Škoff je šel vsled tega k dr. Brejcu in je z njim kupca tožil. Ali kupec si je vzdel dr. Kiesewetter v Slov. Gradcu, ki ga je tako izborno zastopal, da je zmagal. Dr. Brejc seveda ni imel sreče pred sodnijo in je s tožbo pogorel. Škoff pa je prisiljen, troške v znesku okroglo 500 kron plačati. No, vsi ne morejo tožbe dobiti in tega bi torej dr. Brejcu ne očitati. Ali pride še naprej: Škoff je šel k sosedu Grabnerju in mu vse to povedal; napravila sta vlogo na sodnijo, češ da Brejc pri zastopanju ni svoje dolžnosti izvršil. V vlogi sta par besed nerodno postavila, tako da ju je dr. Brejc zaradi žaljenja časti tožil. Obsojena sta bila vsak na 10 dni zapore. Tako se godi ljudem, ki iščejo pravico potom slovenskega odrešenika dr. Brejca! O izidu prave proti dr. Brejcu bomo še natanko poročali.

Vsi ogledi govede (Rinderschau) v letošnji jeseni so zaradi kuge na gobcih in parkljih odpovedani.

Zapri so v nekem hotelu v Beljaku natakarka Ernesta Antes, ker je svojemu tovarišu denar iz žepa ukradel.

Požig. V Edlingu je nastal pri posestniku Klausu ogenj, ki se je tako hitro razširil, da je skoraj vso vas uničil. Tudi mnogo krme, govede in svinj je zgorelo. Škode je za 135.800 K. Zapri so malo trepasto Marijo Hebein pod summom, da je zažgala.

Nepošten je hlapec Bastl Gradišnik pri Grebinju. Najdel je 50 starih srebrnih tolarjev posestnika Harricha, katere pa ni dal nazaj. Zato se boče imel pri sodnji zagovarjati.

Pogorelo je v Spodnji Goričici pri Celovcu gospodarsko poslopje. Požarniki so velikemu ognju konec napravili.

V žago prišel je z roko hlapec Gamšič v Radentheinu. Roko mu je popolnoma odtrgalo in reveža smrtnonevarno ranilo.

Pazite na deco! 6 letni sin Matije Krassner v Radentheinu prišel je z roko v mašino za rezanje krme. Mašina je nesrečnega otroka hudo poškodovala. Na 6 letno Jožefino Berger v Haidenhofu pa je padla goreča svetilka. Mala dočila je težke opekline.

V kamnolomu padel je pri Viktringu hlapec Juri Šume. Težko ranjenega so drugo jutro našli.

Zlato poroko praznoval je te dni deželni poslanec Paul Mühlbacher s svojo ženo Ido. Čestitamo!

Zamorca zapri so v Beljaku. Zamorec je igralec, a je poleg tega tudi kradel.

Utonil je v Sv. Štefanu mlinar Gašper Noschitz. Baje je bil vinjen, ko je padel v vodo, iz katere si ni mogel več pomagati.

Kobila udarila je v Št. Paulu 3 letnega Franca Petulnig na glavo in ga smrtnonevarno ranila. Ne puščajte otrok brez nadzorstva!

Povožen je bil v Langeggu 2 letni sinček

dekle Magdalene Zankl. Otrok je težko ranjen. Bil je brez nadzorstva na cesti.

Samomor. V Ettendorfu je skočil posestnik Peter Loibnegger v vodo in utonil.

Ali si se že naročil na „Stajerčevi“

Kmetijski koledar za 1912?

Izšel bode ta splošno priljubljeni koledar zopet pravočasno. Gledali bomo, da mu ostane vsebina enako bogata, kakor vsa dosedanja leta. Obsegal bode celo vrsto velekorporativnih gospodarskih člankov, lepih povesti, podučnih notic, krasnih slik itd. Cena mu bode pa enaka ostala, namreč 60 vinarjev, s poštnino pa 70 vinarjev. Tudi velja i letos doležba, da dobi vsakdo en koledar za stonj, kdor jih naroči deset.

Inzerenta

opozarjamo istotako ob tej priliki, naj nam za koledar namenjene inzerate čimpreje vpošljejo.

== Vsi na delo za naš koledar! ==

V premislek vinogradnikom!

Zapisal Vičanski Škerlec pri Veliki Nedelji.

Letošnja huda vročina in dolga suša sta naše kmetovalce težko oškodovala. Ne le travniki in poljski pridelki so uničeni, ampak tudi vinogradi so trpeli, kakor že dolgo ne. Vrhtega je še pa po nekaterih krajih toča precej poklestila. Kdor je gnojil, bodisi z domačim ali umetnim gnojem, ni imel boljšega vinograda, kakor pa oni, ki sploh ni gnojil. Nekateri kmetovalci trdijo celo, da so trte, pognojene z domačim gnojem še huje trpele vsled suše, kakor pa one, ki niso dobile gnojja in sicer to zaradi tega, ker se je gnoj v zemlji posušil in povzročil, da je bila zemlja zaradi tega še bolj vroča. Tudi umetna gnojila so se našla tu in tam še neraztopljena v zemlji, zato ni bilo mogoče, da bi gnojenje kaj pomagalo. Kdor je gnojil zarano v spomladi, ko je bilo še dovolj vlage, je lahko opazoval, da so gnojene trte veliko bujnejše in hitreje rastle, ko negojene.

V prihodnjem letu je vsled tega vsako nadaljno gnojenje na onih prostorih, ki so dobili letos umetna gnojila, popolnoma nepotrebno, kajti ostalo je še zadosti hranilnih snovi od letošnjega gnojenja v zemlji. Vkljub temu se pa ne more dovolj priporočati pomagati v prihodnji spomladi nekoliko s čilskimi solitrom in sicer bi zadostovalo za 1 oral 75—100 kg. Čilski soliter je gnojilo, ki povzroči bujno in hitro rast in nekako oživi ali prebudi še od presnjega leta v zemlji se nahajajoče hranilne snovi. Čilski soliter ima v prvi vrsti to važno lastnost, da po njem vsaka rastlina raste in če požene trta krepke mladice, mora prinesiti obilga sada, če ne pridejo druge nezgode in ga uničijo. Čilski soliter se potrosi najbolje na dvakrat in sicer prva polovica hitro ko zgine sneg, druga polovica pa pred drugo kopjo.

Kdor se pa ni nikdar gnojil svojih vinogradov z umetnimi gnojili in želi to enkrat poskusiti, naj vzame sledeča gnojila: 150—170 kg 40% kalijeve soli, 300—350 „ Tomaževe žlindre (ali v spomladi superfosfata) in 150—170 kg čilskega solitra. Te množine zadostujejo za 1 oral Kalijeve sol in Tomaževe žlindre se lahko skupaj pomešana že v jeseni podkopljeta; če se je pa to v jeseni zgodilo, tedaj se naj gnojijo zarano v spomladi. Čilski soliter se pa rabi, kakor sem že zgoraj povedal.

V Vičancih, na praznik Male gospojine 1911.

V nedeljo, dne 8. oktobra t. l. ob 3. uri popoldne pred rotovžem v Ptuj velika ljudska tombola

s krasnimi vrednimi dobitki. Karta košta 30 v. Razven dveh tombol velika množina amb, tern, kvatern, kvintern itd. — Med tombolo sviranje godbe. — Vsakdo ima pristop.

Prebavila naj se varuje, kajti ni drugega organa v človeškem trupu, katerega tudi najmanjše motenje lahko tako globoko drugim organom škoduje. Prebavo je treba pospeševati in čistiti. V ta namen pomaga milo odvajajoče sredstvo. Tako sredstvo je že 40 let najbolje razbljeni Dr. Rosa-balm za zelodec iz apoteke B. Fragner, c. k. dvorni literant v Pragi, ki se dobi tudi v tukajšnjih apotekah.

Loterijske številke.

Gradec, dne 20. septembra: 64, 86, 22, 85, 90. Trst, dne 23. septembra: 33, 46, 13, 10, 83.

Razglas.

V nedeljo 8. oktobra t. l. ob 2. uri popoldne se bo vrbovo šibje v nasadi v Dornovi po javni licitaciji prodalo in sicer po žnoral kakor se seno prodaja.

Tistemu kateri bo največ svoto ponudil za eno ali več žnor, se bodo tiste prepustile proti takojšnjemu plačilu.

Okrajni odbor v Ptuj dne 3. oktobra 1911.

Načelnik: **Ornig**

935

Zasluzek!!

2—4 K na dan in stalno skozi prevezje lahke štrikarije doma. Edino moja mašina za hitro štrikanje „Patenthebel“ ima izkusene jeklene dele, štrika zaneslj. nogavice, modne in sportne izdelke. Predm. nepotrebno. Poduk zastonj. Oddaljenost nič ne stori. Troški mali. Pismena garanc., trajne službe. Neodvisna eksistenca. Prospekt zastonj. Podjetje za pospeševanje domačega dela, trz. sodn. protokol. Karl Wolf, Danaj, Marihilf, Neltengasse 1/06.

Franz Schönle
Gewehrfabrikant und Buchsenmacher Ferlach (Kärnten). Direktori nakupni vseh lovskih pušk, lancetstrel (Büchsfinten) od K 65—100 prej. Popravila, premaz strokovnjaško, zlati nomen z nedosežnim uspehom in saite. II. ceniki preprič.

Reparature na strojih

izvršijo se v naši delavnici hitro in strokovnjaško. Sp. Co., akc. dr. za šivalne stroje Ptuj, Hauptplatz 1. Npr. in najstarejše podjetje v vne valne stroje. Na vsako vsako zaželjeno popravilo. Muštri slikanja in šivarski stonj in franko.

Grazer Kasse

(r. G. m. b. H.), Graz, Berggasse Nr. 11. Verleibt ist — auch in grösserer Po — rasch, ohne Verleib provision, ohne Lebensversicherungswang und ohne Bezug zu Gehaltsvermerkungen in massiger Verzinsung per Bürgschaft oder gegen Gehalt abzug mit Lebensversicherung oder gegen Grundbesitz oder sonstige einseitige Sicherheit im Personalarbeit zuzw. zur Rückzahlung der Wochenraten (von wem auch mehrere zugleich gezahlt werden können), so dass Kapital in 5 oder in 10 oder 15 Jahren rückgezahlt wird im allgemeinen Zwang der unentgeltlich. Schnelle Bedienung. Anstellung der schüsse nach Herablassung der Sicherheit sofort Druckversand.

Na obroke

Moja razp. hiša na obroke preda, da dobi po vsej državi kupce, velikanske množine v zlatih verižicah in krasnih urah brez zvišanja cen. Oddam takoj za 14 K prvoraz. pravo srebrno remonituro-uro s 3 sreb. pokrovi, plošča, krasno gravirana, in eno 14 kar. zlato verižico mod. pancer-fagon, c. k. punc. 60 gr. težka za 140 kron, samo 4 K na mesec za uro in verižico. Dopislje se posvoji po povzetju prvega obroka 14 K. Goldwarenhaus Lechner, Lundenburg St. 99 923

Mizarski pomočnik

z vso oskrbo in dobrim ravnanjem se takoj sprejme. Johan Fichler, mizarski mojster, 925 Maribor, Reisergr. St. 3.

Hiša

v Waitsebach pri Ptuj, obstoji iz 3 sob, kuhinje, kamne, mlaticine, hlevov za krave in svinje, vrta in njive v skupni meri 61 arod 69 m² se za 4.400 K prod. Vpraša se pri Joh. Merholik, Waitsebach, St. 38 pri Ptuj. 933

Hiša

na Bregu pri Ptuj, zelo blizu mesta z lepim vrtom in prikljinami se prodajo. Poizvedbe pri Tereziji Kukovec, Breg pri Ptuj, štev. 15. 921

Med. k. za

Poizk

v obrantir

Razp

kazale K ker-er pisme razpo

Ena gostilna z mesarj

sredi enega nemško-avstrijskega mesta se takoj po ugodnimi plačilnimi pogoji 18.000 K prod. Pri kupcu pogodi zadostuje 4.000 K. Povpe Franz Peteliaz, Znojmo, Poljskava pri Pragerski

ki i

Razpis Ceres-nagrada

K 30.000.-

Da tudi tam vpeljemo jedilno mast „Ceres“, kjer se ista vsled stare navade in neutemeljenih predsodkov še ne uporablja, obrnemo se s prošnjo na vse one, ki so iz prepričanja in praktičnih izkušenj naši stalni odjemalci, da nam blagovole odgovoriti na sledeča vprašanja:

1. Kaj je povzročilo, da ste pričeli uporabljati jedilno mast „Ceres“? 2. Katere vrline poseduje ta mast napram drugim jedilnim mastem? 3. Vsled kakih koristi Vam je ta mast nenadomestljiva? 4. S čim prepričate Vaše znance o teh koristih? Za dobre odgovore na ta vprašanja razpišemo sledeča darila.

katera se bodo izžrebala:

1 darilo od K 1000 = K 1000 | 20 daril po K 100 = K 2000
10 daril po K 200 = K 2000 | 1000 daril po K 20 = K 20000

1 nagrada od K 1000 = K 1000 | 5 nagrad po K 200 = K 1000
2 nagradi po K 500 = K 1000 | 20 nagrad po K 100 = K 2000

Skupaj . . . . . K 3000 . . . . . K 22.000 . . . . . K 2000 . . . . . K 3000

Posebno razsodišče, kojega sestavo bomo svoječasno v časopisu objavili, bo odločilo, kateri odgovori da se prepuste k izžrebanju daril v skupnem znesku K 25.000 in med katere pošiljatelje, da se bo razdelilo gornjih 28 nagrad v znesku od K 5000. **K 30.000.—**

Tega razpisa se lahko udeleže vsi tisti, ki vpošljejo dobre odgovore na gornja 4 vprašanja najdalje do 15. listopada 1911 in se s tem izkažejo, da uporabljajo našo jedilno mast „Ceres“, da priložijo najmanj 5 ovitkov (od zavojev po 1/2 kg ali od kock po 1/2 kg). Za vsakih nadaljnih 5 ovitkov, dobi pošiljatelj dobrih odgovorov po eno nadaljno številko srečke, tako da ima pri žrebanju dvojni, oziroma večkratni up na dobiček.

Žrebanje se vrši dne 20. grudnia 1911 ob 10. uri predpoldne, v § 88 notarskega reda zahtevani navzočnosti c. kr. notarja dr. viteza pl. H. Kopetza, v njegovi pisarni v Aussigu. Dobitki se bodo izplačali dobiteljem takoj v gotovini, brez odbitka. Imenik vseh dobiteljev se bo tiskal in se na zahtevo dopošlje.

JURIJ SCHICHT d. d., „Tekma za nagrade“, Aussig, Češko.

Zamčeni uspeh

dr. A. Rix

Krema za prsa

drugače denar nazaj

Zdravniška priznanja o izvrstnem vplivu

neškodljivo, se rabi zunaj, trajni senzacionalni uspeh!
Lepa prsa, polne, krepke forme trupla za vsako starost
v kratkem času.

vsakodnevna doza K 3.—, velika doza ki zadostuje za polni uspeh K 8.—

Neprijetne lasi

kurzu odpravi tekom 5 minut dr. A. Rix's »Haarenfärner«, ga-
ranirano neškodljivo, cena K 4.—. Vse medicinski, oblastveno pre-
iskani preparati.

Kosmetisches Dr. A. Rix Laboratorium.

Wien IX, Berggasse 17/K 920

Priložnostni nakup!

Lepa žepna ura z verižico K 350.
30.000 komadov

kupljenih, zaraditega pošiljam 1 lepo 36 ur
idočo „Gloria“ srebrno anker-rem. uro, švic.
kolesje z lepo gravir. oklopjem, s sekundnim
rem. prve vrste švic uro s pozlač. verižico natančno idočo za
K 350. Nadalje ponudim eno pravo pozlačeno 36 ur idočo an-
ker. jamstvo za vsako uro. Razp. proti povzetju S. Kohane,
pošiljalnica švicarskih ur, Krakov št. 279. Neštevilno priznanj
in naročil. Za neugajajoče denar nazaj. 940

Trezni pridni letarski delavec,

ima tudi vse domače delo opraviti, se takoj sprejme. Vpraša se pri
upravnistvu „Štajerca.“

Pridna

prodajalka

za trgovino z mešanim blagom, zmožna obeh de-
želnih jezikov, od 24—30 let stara, se takoj
sprejme pri firmi Hans de Toma, Planina (Mont-
preis). 939

Učenec

z dobro šolsko izobrazbo, zdrav in krepak, se
tako sprejme v trgovini z mešanim blagom Th.
Bothe, Račje (Kranichsfeld). 941

Gostilna z lepim novim poslopjem, malim pa
zelo sadovitim posestvom, sadonosnik
ki se po 15 polovnjakov pijače napravi, brajke ki se
bo letos 10 polovnjakov vina naredilo, potem amrska
kovačijo z vsim orodjem ob zelo močni vodi pri cesti
10 minut od državne ceste, se takoj vse skupaj za
1700 K proda zavoljo preselitve. Polovica je šparkase,
drugo po dogovoru. Več pove **Franz Petelinz na**
Zgornji Polskavi pri Pragerskem. 936

Na pljučah in vratu trpeči, astenatiki in v goitancu bolani!

Kdor hoče svojo pljučno ali vratno bolezen, celo najhušo, svojo astmo, pa če je še tako zastarela in skoraj nevdarljiva, enkrat za vselej odpraviti, ta naj se obrne na A. Wolfsky, Berlin N. Weissenburgerstr. 79. Tisoče zahval so jamstvo za veliko zdravilno moč njegove kure. Brošura zastoj. 837

2 pridna 894
kolarska pomočnika
dobita takoj službo pri Jos. Moriggel, kolarski mojster, Lana b. Meran, Tirolsko.

Ugodni nakup

zidane hiše s hlevom, kletjo in drvarnico, 2/4 joha rodovitne zemlje, obstoječe iz sadnega vrta, brajd, vrta za zelenjavo, 1/4 uro od postaje Hoče (Kötsch); cena 3.700 K. Naslov pod št. 300 na upravo „Štajerca.“

758 Dva krepka kovaška učenca (Ring- und Kettenschmiede) se sprejmeta pri g. Ferdinandu Frankl, Studenci pri Mariboru.

Lahek zaslužek

za na dom za fante in dekleta od 13 let naprej; kdor želi za mene delati predmete, pri katerih si lahko zasluži na dan 3—4 K in to brez posebne učenosti. — Kdor želi pojasnila in vzorec dela, naj pošlje 60 vin. v znakmah, kateri se Vam pa, ako delo sprejmete, nazaj vrnejo. **Schnitzlerei-Industrie Pöltschach No. 100.** 942

Naznanilo.

Členjenemu občinstvu naznanjam uljudno, da sem otvoril v Ptuj (poleg gledališkega poslopja)

izsekanje mesa

in sicer vsako sredo in soboto.
Prodajam goveje meso, telečje meso in svinjsko meso, po ednaki skupni ceni 1 K 60 h za kilo z dodatki (Zuwage).
Odjemalci večjih množin mesa, krémarnji i. t. d. dobijo že posebno nizke cene.

Z velepospovtovanjem
Hugo Weissenstein,
gostilničar in mesar na Ptujski gori (Maria-Neustift). 943

Pri dobremu plačilu!

En pes (Fox-terier), možki, s sivo glavo, belim truplom in črnim flekom, se je v smeri proti Ptuj izgubil. Odda se proti plačilu pri **Ferd. Kaufman** špencerijska trgovina, Maribor, Draubricke. 944

Sluzbo išče za takoj oženjeni
Šafer ali viničar,
Vprašanja pod naslovom „N. 50“, poste restante, Oplotnica 946

Učenec
se sprejme v trgovini železa, stavbenega in špencerijskega blaga ter delalnih produktov **Alois Matsehek, Maribor, Tries-terstrasse 23—25. 927**

Proda se
malo posestvo,
nova zgradba, v Šesterzah, pol joha vinograda, hosta, nekaj orane zemlje, vsakovrstno drevje, dve njivi. Več pove uprava „Štajerca.“ 934

Mizarski učenec
se takoj sprejme pri mizarskim mojstru **Franc Kandler, na Spodnji Hajdini št. 12 pri Ptuj.** 901

Zdaj imate priložnost

da si prihranite zimsko blago. Saj veste kako časi so, in vsak gleda, da ceneje kupi.

Nam se je posrečilo še kupiti zimsko blago po nizki ceni in to priložnost ponujamo tudi vam!

Pridite v našo veliko trgovino in si pogledajte blago in ceno, ta trud se vam bo izplačal.

S tem se vam priporočamo

L. F. Slawitsch & Heller, trgovci v Ptuj.

1000 kron plačila

za take, ki so plešasti in nimajo brade.

Elegantno rast brade in las zamore se tekoma 8 dni z rabo Cara lasnega balzama povzročiti. Ta balzam prinese lase in brado vseh plešastih in redko z lasmi obrašenih oseb v rast.

Cara je najboljši izdelek moderne znanosti na tem polju in je priznan kot edini balzam, ki zamore res lase in brade (tudi pri starih) povzročiti. Cara lasni balzam se vsled tega tudi od vseh mladih in starih gospodov in dam po celem svetu rabi.

Cara pripelje izumrle lasne papile zopet v rast in sicer po rabi malo dni in dobi se vsled tega v jako kratkem času krepko rast las. Za neškodljivost se garantira!

Ako to ni res, plačamo

1000 kron netto

vsem osebam, ki so plešaste, brez brade ali redko obraščene in ki so Cara balzam brez uspeha štiri tedne dolgo rabile.

Mi smo edina tvrdka, ki zamore kupcem tako garancijo ponuditi.

Cara-Haus, Kopenhagen.

Za mi poslani zavoj Cara zahvalim se iskreno. Rabim zdaj Vaše lasno sredstvo tekoma 12 dni in sicer z dobrim uspehom; moji lasi ne izpadajo, marveč postajajo debelejši in težji; tudi niso tako malo rasli, odkar sem pričel Vas lasni balzam rabiti. Tudi moja brada postane brezdomno krepkejša kakor preje. Jaz sem z mnogo lasnih sredstev poizkusil, a brez uspeha, in zahvaljujem se Vam torej iz vsega srca za Vaše krasno lasno sredstvo. V bodoče bodem to sredstvo vsem priporočal, ki imajo zanj rabo. Z najboljšo zahvalo ostajam Vaš

O. V. M. Kopenhagen.

Cara daje lasem in bradi svitli, valjčkom podobni izgled in padajo lasi potem lahko in mehko. Razpošilja se proti naprej-plačilu ali povzetju po celem svetu, ako se piše na največjo specialno trgovino.

En zavoj Cara stane 6 kron, dva zavoja 10 kron.

Cara-Haus, Kopenhagen V. 282, Dansko.

(Pisma treba frankirati s 25 vinarji, poštne karte pa z 10 vinarji).

Mesto 16 kron samo 6 kron!

Vsled cenega priložnostnega nakupa večje fabrike ur prodam svojo original kovinsko

„Gloria“ srebrno rem. uro dvojni mantelji, 36 urno izvrstno remontoar-anker-kolesje, teče v kamenju, krasno lepo obliše, tri lepi manteljni z grbom, graviranjem konja, jelena ali leva, dokler traja zaloga, za smešno ceno

6 kron za komad.

Primerna kovinska „Gloria“-srebrna verižica s priveskom 1 K. 3 leta pismena garancija. Pošlje po povzetju ekspozitna hiša ur

Max Böhnel, Dunaj IX., Margarethenstr. 27/25.

(Svarilo! Vsaka originalna „Gloria“-ura ima zgorajšnje varstveno marko in naj se cenejše slabše ponaredbe zavrne!)

Le pri rabi od l. 1886 izredn. odlik. z znanako

„Seehund“ gumi-tran-mazilo za usnje se čevlje

res nepredorne za vodo, mnogo trajneše, mehke in v kljub temu za »viks« zmožne napravi. Tudi za vozne odeje, oprege za konje, jermena itd. izvrstno. Povsod v dozah à 30 h in več; kjer ne, pa direktno potom edinega izdelovalca **I. Lorenz & Co., Eger** i./B. ter Böhme & Lorenz, Chemnitz i./Sa. Sodobne se glasajo: Blagovolite mi od Vašega izvrstnega gumi-trana, ki se pri čevljih kakor pri jermenih izborna obnese, 4 doze vposlati. — Jesenice, (Kranjsko) 2. VIII. 1907 C. k. nadpoštar A. Schrey.

Hiša in gostilna,

gospodarsko poslopje in kovačnica, vse zidano in z opeko pokrito, vse v dobrem stanu, sposobno za vsakega obrtnika ali trgovca, sploh ima lahko kupčijo za vse deželske pridelke, ker je na glavni cesti Ljutomer-Ptuj, ¼ ure od železniške postaje Mošganjci, 1 uro od mesta Ptuj, — se prodaja pod ugodnimi pogoji; cena se izve pri **Simon Belšak** gostilničar in kovač v Dornavi.

Lepo posestvo.

V Ribnici na Pohorju ob cesti blizu cerkve se prodaja lepo zidano poslopje z gostilno in trgovino, ima 5 sob, eno kuhinjo in prešo, veliko izbo; 2 lepi in veliki z opeko velbani kleti, z drvarnico, kovačnico in kegljišče, veliko gospodarstvo poslopje, štala, hlev za 10 glav živin, 10 svinjakov, zidanih, zraven dve sobi za stanovanje, kuhinja, lep vrt za zelenjavo; sadonosnik, lepe njive in travniki, 17 johov gozda, skupno posestvo. okl. 25 johov veliko, cena 30 000 kron, od katerih lahko 10 000 kron obležijo; resni kupovalci naj se zgledajo pri **Andreju Osrajnig** v Ribnici na Pohorju.

Peter Kostič-a naslednik Celje na glavnem trgu zraven apoteke

priporoča svojo zalogo: Otročjih igrač, raznih vrst usnatoga blaga kakor kofre, taške za šolo, za nakupovanje in za denar, toaletne reči, pisalne in kadilne predmete. Razne stvari iz jekla npr. bestek, žlic, nože za žep in prave Solinger britve itd. Blago iz celuloida in roga, kako tudi pletarsko blago npr. korbe za potovanje vseh vrst. Razno blago iz stekla in porcelana, talarje, piskre, skleda, flaše, glaze in druge v to stroko spadajoče reči. Bazarni oddelek že od 20 vin. naprej. Posebno lepe reči pa za 60 do K 120.

Najboljši pemska razprodaja!

Ceno perje za postelj!

1 kg sivih šlisanih 2 K; boljših 2 K 40 h; na pol belih 2 K 80 h; belih 4 K; belih mehkih 5 K 10 h; 1 kg najfinjših snežno-belih, šlisanih 6 K 40 h, 8 K; 1 kg flaum (Daunen) sivega 6 K, 7 K; belega 10 K; najfinjši prsni 12 K. Ako se vzame 5 kg, potem franko.

Gotove postelje

iz krepkega rdečega, plavega belega ali rumenega nankinga, 1 tuhent, 180 cm dolga, 120 cm širok, z 2 glavnima blazinama, vsaka 80 cm dolga, 60 cm široka, napolnjene z novim, sivim, trajnim in flammstam perjem za postelje 16 K; pol-daune 20 K; daune 24 K; posamezni tuhenti 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; glavne tahne, 200 cm dolge, 140 cm široke, 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K; glavne blazine 90 cm dolge, 70 cm široke 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70; spodnje tuhne iz močnega, pisanelega gradla 180 cm dolge, 116 cm široke 12 K 80, 14 K 80. So pošlje po povzetju od 12 K naprej franko. Izmenjava franko dovoljena. Kar se ne dopada denar nazaj.

S. Benisch, Deschenitz Nr. 716.

Češko bogato ilustrirani cenik gratis in franko. 759

Ceno Posteljno Perje

1 mila sivoga šlisanega K 2—, boljšega K 240, pol-belega prima K 280, belega K 4—, prima mehkega kot daune K 6—, veleprima K 7—, 8— in 9-60. Daune, sive K 6—, K 7—, bele prima K 10—, prsni flaum K 12— od 5 h naprej franko.

gotove napolnjene postelje

iz tesno-nitega, rdečega, plavega, rumenega ali belega lina (Nanking), 1 tuhent ca. 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 glavnima blazinama, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm široka, dovolj napolnjene z novim sivim flaumstam in trajnim posteljnim perjem K 16—, pol-daune K 20—, daune K 24—. Posamezne tuhne K 10—, 12—, 14—, 16—. Posamezne glavne blazine K 3—, 3-50, 4—. Tuhne 200x140 cm velike K 13—, 18—, 20—. Glavne blazine 90x70 cm velike K 4-50, 5—, 5-50. Spodnje tuhne iz najboljšega posteljnega gradla 180x116 cm velike K 13— in K 15— pošilja proti povzetju ali naprej plačilu

Max Berger, Deschenitz št. 344/a (Böhmerwald). Brez rizike, ker je izmenjava dovoljena ali se vrne denar. Bogato ilustr. cenik o posteljnem blagu zastoji. 743

Najlepše prašičke! Najkrepkejše živali! Najplodovitejše plemske svinje! Najizdatnejše pitane prašiče!

imajo od vsaj lastnikov svin vedno oni, ki dajejo navadni krmilje š Fattingerjeve „Lucullus“ in to stalno. Pri tem ostanejo svinje vedno zdrave in žrejo rado. Krmiljenje z „Lucullus“ ni samo najvplivnejše, temveč tudi najcenejše, ker se z 2 kg „Lucullus“ povisjanje žive teže za eno kilo doseže.

cenik brezplačno od fabrike živalskih krmil **Fattinger & Co. Z. Z. O. Z.** Inzersdorf pri Dunaju.

Čez 3.000 priznanj, več kot 350 prvih dobitkov.

Ceno pemsko perje za postelj!

5 kil.: novo šlisano K 9 60, boljše K 12—, belo, daunom podobno šlisano K 18—, K 24—, snežno belo šlisano mehko kot, daune K 30—, K 36—. Pošlje franko po povzetju. Izmenjava in vrtev proti poplačilu poštne dovoljeni. Benedikt Sachs, Lobes št. 89 pri Plznu, Češko.

Jos. Kasimir, Ptuj trgovina s špicerijo, barvami in mešanim blagom

priporoča svojo bogato zalogo blaga pod največjo in najcenejšo postrežbo.

Tomazeva moka, najboljša gnojilo. Zaloga cementa, tera, karbolina, plavega vitriola, žvepla, rafia, gumijernih trakov, zamaškov in „beilov“ za sode itd. itd.

Po zelo znižanih cenah! Ivan Berna v Celju, Herrengasse števil. 6

priporoča svojo bogato zalogo obvlad za pomladansko leto in zimsko sezijo, vse vrste moških, damskih in otroških čevljev lasnega in tujeja izdelka. Gumji za pete, vrvice, zaponke, vedno največji izbor. Priporočam tudi specialistom prave gorske in lovke čevlje. Izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi popravila. Postrežba točna, cene solidne. Zunanja naročila po povzetju.